

Checklista för Tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga

Vägvisning , Skyltning
Bibliotek och andra kulturinstitutioner
Eva Björklund 13, 06 05 22

ENHETLIGT SKYLTSYSTEM, ENKELT OCH LOGISKT

- Alla skyltar av samma typ - för samma ändamål - ska ha enhetlig utformning. Inom en byggnad kan dock finnas flera skyltsystem (t ex bibliotekets kan ämnesskytningen skilja sig från rumsskytningen).

I byggnader med enkel och logisk planlösning och entydiga förbindelser kan det räcka med färre skyltar än i en komplicerad byggnad.

INSTITUTIONENS NAMN

- Namn på institutionen behöver finnas väl synligt centralt på byggnadens fasad, vid huvudingången eller på annat sätt. Om institutionen vetter mot flera tillfarts- eller gångvägar behöver namnskylt finnas mot dessa. Det behöver alltid finnas en skylt över/vid huvudingången.
- Institutionen namn minst 2,1 m ö.m, skrifthöjd minst 200 mm, vilket är läsbart på 10 meters avstånd. Sitter namnet högre, eller behövs synas på längre avstånd, behövs större skrifthöjd. Vanligt är ca 400 mm.
- Mörk text mot ljus botten (svart på vit) är att föredra.

HK-PARKERING

- Hänvisningsskylt behövs till angöring, syn- och läsbar från bilväg
- Parkeringsplats för rörelsehindrade ska skyltas med standardsymbol/pictogram på stolpe och på mark. Pictogramhöjd ca150-200 mm.

ENTRÉSKYLTA

- Behöver finnas vid huvudingång, samt vid övriga ingångar (personal mm).
- Innehåll Bibliotekets namn, skrifthöjd ca 100-200 mm, Personalingång etc skrifthöjd 40 mm
- Öppettider (skrifthöjd minst 20 mm), visuell och taktil (alt punktskrift)
Placeras vid sidan av dörr. Får ej täckas av ljusreflekterande glas eller plast.
- Om någon annan ingång än huvudingången är den enda tillgängliga för rörelsehindrade behövs pictogramskytt på den tillgängliga entrén, samt vid huvudentrén finnas tydlig hänvisning dit.
Pictogramhöjd ca150-200 mm.

ORIENTERINGSSTAVLA INOMHUS

- Behöver finnas i entré eller vid expeditionsdisk, eller väl synlig därifrån, helst placerad så att man ser den rakt framifrån, och så att man kan gå intill skylten utan att stå i vägen. I stora bibliotek och bibliotek med flera plan behöver orienteringstavlor placeras ut på flera ställen.

- Orienteringstavlan bör ha schematisk/a översiktsplan/er över biblioteket, kombinerad med kataloginformation.
- Till orienteringstavla fogas lösblad med samma information och planbild, helst även i svällpapp för taktill läsning.
- Textstorlek 20-40 mm
- Taktill skylt behöver finnas 1,4 - 1,6 m ö g. Den kan kombineras med den visuella, kompletterad med punktskrift, eller ersättas av information för synskadade på särskilt blad som kan fås vid expeditionen

RIKTNINGS- OCH LÄGESSKYLTAR

- Behöver finnas vid trappor och vid hissar, med angivande av våningsplan.
- Placeras där ledstången slutar vid trappan, och omedelbart utanför hiss.
- I byggnader med omfattande korridorsystem i symmetrisk uppbyggnad kan det finnas skäl att ange var i systemet man befinner sig - t ex i form av väderstreck, eller med riktning till närmaste trapphus.
- Placering 1,4 - 1,6 m ö.g. Textstorlek 40 -80 mm, visuell och taktill

HÄNVISNINGSSKYLTAR

- Viktiga hänvisningsskyltar placeras om möjligt så att man kan se dem rakt framifrån, dock minst 2,1 m över utrymme som ska passeras.
- Ska ange läge på avdelningar, hiss, expedition, toaletter, utgång etc.
- Texthöjd 100-200 mm, enbart visuellt (reliefskylt vid dörr se nedan).

EXPEDITIONS- AVDELNINGS- ÄMNESSKYLTAR

- Ovanför expedition, avdelningar, facksalsgångar, mm, texthöjd 100-200 mm

GAVELSKYLTAR

Skrifthöjd 20-40 mm

HYLLSKYLTAR

Skrifthöjd 40 -80 mm ovanför resp hylla

Hyllkantskyltar 12-15 mm

TALBOKSAVDELNING

Punktskrift vid talboksavdelning, på knubbskyltar och på hyllkanter

PICTOGRAM, TOALETTER, HISSAR MM

Placeras vid sidan av dörr, handtagssidan, ca 160 cm över golv. Pictogramhöjd 100- 150 mm.

Där det finns allmänt accepterade pictogram ska textskyltar helst kompletteras med pictogram.

DÖRRSKYLTAR

- Ska finnas vid dörrar/ingångar till alla rum, hissdörr, dörr till trapphus osv.
- I ögonhöjd 1,4 - 1,6 m ög, vid sidan av dörr, vid dörrkarmen på dörrens handtagssida. Alla ska ha likartad placering. Helst även punktskrift.
- Man ska kunna gå intill skylten utan att stå i vägen. Texthöjd 25-40 mm.
- Kan kompletteras med skylt ovanför dörren, texthöjd 40 mm.
- Kontorsrumsskyltar 15-20 mm

INSTRUKTIONS- INFORMATIONSSKYLTAR

- Skrifthöjd minst 5 mm.
- Sammanfattning av längre information/instruktion bör finnas på punktskrift och/eller lättläst, helst både och

SKYLTBELYSNING

- Belysning ska komma uppifrån i form av god allmänbelysning eller särskild tillsatsbelysning. Ljuskällan ska ej synas och orsaka bländning.
- Belysningen ska inte vara så placerad att man skuggar skylten när man ska läsa den.
- Lysande skyltar ska undvikas. De är bländande och svåra att uppfatta.

STIL, STORLEK, FÄRG, MATERIAL

- Ljus (vit) text mot mörk (blå, grön, svart etc) botten bör användas för läsning på korta avstånd. På längre avstånd är det dock lättast att läsa mörk text mot ljus botten.
- Undvik grönt mot rött, orange mot brunt, blått mot grönt etc (flyter ihop för färgblinda, ger svag eller ingen ljuskontrast).
- Det behöver vara kontrast minst 0,40 enligt NCS mellan skyltbotten och bakgrund, ev ram kring skylten.
- Ytan ska vara halvmatt (undvik material som ger reflexer och speglingar).
- Skylten bör ej täckas över med glas eller plast, det ger reflexer och hindrar taktill läsning.
- Stil med jämntjocka former utan klackar som Arial, Helvetica Medium, Sispos, Sisneg, Frutiger e d.
- Rak stil, inte kursiv.
- Halvfet stil på skyltar som ska kunna läsas på avstånd.
- Begynnelsebokstäver och korta ord bör vara versaler. Längre ord är mer lättlästa med gemena bokstäver. Se dock nedan vad gäller reliefskyltar - versaler.
- Spärra inte ord för att göra dem lika långa.
- Läges- och riktningsskyltar behöver ha 25 - 40 mm texthöjd (skyltar som ska kunna ses på några meters avstånd, ex trapphus- och hissbenämning, wc och kapprum).
- Kontorsrumsskyltar 15-20 mm höjd (läsbart på 1 meters avstånd).
- Reliefskyltar behöver utföras av 15-40 mm höga versaler i upphöjd relief. Upphöjningen bör vara minst 1 mm, men inte alltför hög eftersom den då försvårar visuell avläsning. Bara användbart för enstaka bokstäver och siffror, eller korta ord
- Relieftecken med ett rundat eller spetsigt snitt är lättare att läsa än relieftecken med en platt yta att känna på. Mager stil.
- Utvecklingsstörda har lättare att förstå skyltar om siffror och bokstäver kombineras med bildsymboler (pictogram) eller färgmarkeringer.

RELIEF OCH PUNKTSKRIFT

Skyltar med enstaka ord, som kan läsas på nära håll och som går att komma tätt intill, skrivs med versaler för att kunna läsas taktilt i relief (minst 1 mm upphöjd relief) eller kompletteras med i punktskrift. Helst både relief och punktskrift.